

Hautaustoimen vastuullisuusraportti ja vastuullisuusohjelma 2026-2030

Yhteinen kirkkoneuvosto 12.02.2026 § 54
242/03.03.01/2026

Esittelijä Vs. seurakuntayhtymän johtaja Forsén Stefan

Päätösehdotus Yhteinen kirkkoneuvosto päättää merkitä tiedoksi hautaustoimen vastuullisuusraportin ja hautaustoimen vastuullisuusohjelman vuosille 2026-2030.

Käsittely Hautaustoimen päällikkö Kylmäkoski selosti asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin kaksi puheenvuoroa.

Päätös Merkittiin tiedoksi.

Selostus

Taustaa

Hautaustoimelle, m.l. hautausmaat, laadittiin vuoden 2025 aikana vastuullisuussuunnitelma ja -raportti hautausmaan kävijöitä osallistaen. Työ täydentää Kirkon ympäristödiplomia ja Hiilineutraali kirkko 2030 -strategiaa. Vastuullisuusraportoinnin merkitys yhteiskunnassa on kasvava, ja hautaustoimen yhteiskunnallisen merkittävyyden vuoksi raportoinnin kehittäminen on tärkeää. Projektin yhteydessä pilotoitiin myös osallistamista.

Projektin toteuttamiseen saatiin tarveharkintaisella määrärahaa, jolla projektille kilpailutettiin asiantuntijakonsultti. Projekti toteutettiin yhteistyössä kilpailutuksen voittaneen Sitowisen Vastuullisuus- ja ilmastopalveluiden kanssa.

Hautaustoimen asema on kirkossa poikkeuksellinen, sillä se hoitaa lakisääteisiä tehtäviä. Jokaisella on oikeus saada hautasija kotikuntansa evankelis-luterilaisen seurakunnan hautausmaalta tai sen tunnustuksettomalta hauta-alueelta. Hautaamisessa, tuhkauksessa ja tuhkan käsittelyssä tulee kunnioittaa vainajan katsomusta ja toivomuksia. Lähtökohtana on uskonnonvapauden toteutuminen sekä yhdenvertainen ja arvokas kohtelu. Hautaustoimen vastuullisuusraportoinnin pitää heijastaa myös tätä asemaa, eikä raportointiin voitu käyttää mitään yleistä pohjaa, vaan sellainen kehitettiin projektin tuloksena.

Työ kytkeytyi vuonna 2025 käynnissä olleisiin Hiilineutraaliustiekarttaprojektiin ja Vähähiilisen krematorion hankintaselvitykseen, lisäksi se jatkoi osaltaan Kestävyyssraportoinnin pilotti -projektin työtä, jonka taustana olivat YK:n kestävän kehityksen SDG-tavoitteet. Projekti pohjaa Kirkko Helsingissä strategian valintoihin vahvistaen osaltaan tulevaisuustoivoa nostamalla esiin ja tekemällä näkyväksi erityisesti nuorille aikuisille tärkeitä ympäristö-, yhdenvertaisuus- ja vastuullisuusteemoja hautaustoimessa ja sen monikielisissä ja -kulttuurisissa verkostoissa.

Helsingin seurakuntayhtymän hautaustoimen vastuullisuusraportti kokoaa ensimmäistä kertaa yksiin kansiin kokonaiskuvan hautaustoimen vastuullisuustyöstä ja sitä ohjaavista ohjeista ja periaatteista, vastuullisuustyön kohokohdista vuosina 2024 ja 2025 sekä hautaustoimen vastuullisuustyön ohjelman – sen painopisteet, tavoitteet ja toimenpiteet – seuraavalle viidelle vuodelle (2026-2030).

Vastuullisuustyömme on monipuolista kattaen niin ympäristö-, sosiaalisen, kulttuurisen ja historiallisen sekä taloudellisen vastuullisuuden ja hyvän hallintotavan osa-alueet. Vuosina 2024-2025 hautaustoimessa mm. uusittiin energiajärjestelmää

ja päivitettiin ajoneuvoja ja laitteita ympäristöystävällisemmiksi, osallistuttiin puuston hiilivarastoja tutkineeseen hankkeeseen ja selvitettiin vähähiilisen krematorion toteuttamisen vaihtoehtoja, lisättiin henkilöstön etätyömahdollisuuksia ja otettiin käyttöön työmatkaetu, järjestettiin monia tapahtumia hautausmailla, palkattiin hautapalveluihin kolme uutta työntekijää sekä osallistettiin niin hautaustoimen henkilöstöä kuin muita sidosryhmiä ensimmäisen vastuullisuusraportin toteutukseen. Hautaustoimen vastuullisuusohjelman painopisteiksi vuosille 2026-2030 tunnistettiin seitsemän kokonaisuutta: Omaisten tukeminen ja saavutettavat palvelut; Palkitsevaa työtä ja taloudellista vakautta; Luonnon monimuotoisuuden lisääminen; Kiertotalouden edistäminen; Hautausmaat osana kulttuurihistoriaa ja ympäröiviä yhteisöjä; Vastuulliset hankinnat ja päätöksenteko; sekä Taloudellinen ja tehokas toiminta. Painopisteille tunnistettiin lukuisia toimenpiteitä, joita hautaustoimessa lähdetään vuodesta 2026 alkaen edistämään, kuten muun muassa palvelujen selkeyden kehittäminen, henkilöstön tasavertaisuuden edistäminen, hankintojen vastuullisuuskriteerien määrittely, koneiden ja laitteiden kunnossapidon suunnittelu, vedenkäytön optimointi, perennaistutusten ja luonnontilaisten alueiden lisääminen, hautausmaiden kävijöiden ohjeistaminen ympäristöystävälliseen toimintaan sekä hautausmaiden tapahtumatoiminnan kehittäminen hautausmaiden ominaispiirteet huomioiden.

Hautaustoimessa tullaan tarkastelemaan vastuullisuustyön painopisteiden toteutumista vuosittain ja tarvittaessa tarkennetaan työn tavoitteita ja toimenpiteitä. Jatkossa vuosittainen vastuullisuusraportointi toteutetaan tämän raportin mallia mukaillen, ja raportissa esitellään tavoitteiden ja toimenpiteiden edistyminen. Vastuullisuusraporttia tullaan hyödyntämään hautaustoimen ja hautausmaiden toiminnassa ja verkostoissa sekä viestinnässä.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Projekti toteutti osaltaan Helsingin seurakuntayhtymän hiilineutraaliustiekarttaa, lisäksi se jatkoi osaltaan Kestävyysraportoinnin pilotti -projektin työtä, jonka taustana olivat YK:n kestävä kehityksen SDG-tavoitteet. Projekti pohjautui Kirkko Helsingissä -strategian valintoihin vahvistaen osaltaan tulevaisuustoivoa nostamalla esiin ja tekemällä näkyväksi erityisesti nuorille aikuisille tärkeitä ympäristö-, yhdenvertaisuus- ja vastuullisuusteemoja hautaustoimessa ja sen monikielisissä ja -kulttuurisissa verkostoissa.

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Toimivallan perusteet

Hallintosäännön 4. luvun 1§

Lisätiedot

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus, osmo.rasimus@evl.fi, 0923402700